

Met dit klavier heb je echt iets onder je vingers

eigenlijk de playerversie van de Arturia V Collection 6. Onder de motorkap bevinden zich de volledige engines van alle 21 virtuele instrumenten uit deze collectie, waarmee meer dan 6.500 presets zijn gemaakt. De naam Analog Lab dekt de lading trouwens niet meer helemaal, want sinds versie 3 zijn er ook verschillende vintage digitale instrumenten bij gekomen, zoals DX7, Fairlight en Synclavier. En naast iconische synthesizers van Roland, Yamaha, Oberheim, Moog, ARP en zelfs Buchla zitten er ook diverse elektromechanische en akoestische toetsinstrumenten in, zoals Fender Rhodes, Wurliitzer, Clavinet, akoestische piano, Hammond orgel en vintage combo-orgels van Farfisa en Vox.

Met de knoppen van de Keylab kun je door de gigantische voorraad presets bladeren en ze op categorie sorteren, om er wat meer grip op te krijgen. In het voor heden-daagse begrippen bescheiden tekstdisplay met 32 tekens lees je altijd duidelijk waar je mee bezig bent. Met de draaiknoppen en faders rechts op het bedieningspaneel kun je de meest voor de hand liggende parameters voor klankvorming instellen. Je kunt zelfs twee instrumenten layeren, zodat je bijvoorbeeld van een DX7 een DX5 of DX1 kunt maken, hybride combinaties van analoge en digitale synths kunt samenstellen, of gewoon een akoestische piano kunt layeren met een stringpad. Eigen presets en gewijzigde presets kun je opslaan.

Het verschil met de volledige V Collection is dat je de grafische interfaces van de virtuele instrumenten niet op het scherm kunt krijgen om alle synthesizerparameters te berekenen.

Onder de motorkap op microniveau aan de klanken sleutelen is er dus niet bij, maar de geluidskwaliteit is identiek. Ook zijn er direct vanuit Analog Lab online extra klankensets te koop in verschillende stijlen, of gebaseerd op het werk van bekende artiesten van elektronische muziek van vroeger en nu, variërend van Walter/Wendy Carlos' *Switched-on Bach*, Vangelis, Kraftwerk en Jean Michel Jarre tot sets voor edm, techno en trap. Erg leuk!

Conclusie

De Keylab MkII-serie is een serieus alternatief voor wie hogere eisen stelt aan robuustheid, kwaliteit van het klavier met aftertouch en meer controllerpedaalingsen en voor wie met zijn controller ook analoge synthesizers via cv wilt integreren. Daarnaast heeft Keylab MkII ook nog meer pads met aftertouch. Met bijgeleverde softwarepakketten als Analog Lab 3 en Piano V heb je de beschikking over een ongelooflijk breed palet aan toetsinstrumenten, en met de daw-software zet je direct een eigen productie op de rit. ■

INTERFACE XTRA

- • lange overview
- • diverse tutorials
- • audiodemo's van bijbehorende software
- • handleiding

Robuuste overdaad

Arturia Keylab MkII is een robuuste uitbreiding van het aanbod klaviercontrollers van Arturia met interessante extra functies. Hij is er in wit of zwart, en met 49 of 61 toetsen.

door **Eppo Schaap**
epo@interface.nl

Arturia heeft een groot aantal controllers in het assortiment: van zeer klein en handzaam tot 5-octaafs klavieren met een uitgebreide uitrusting aan faders, draaiknoppen en pads. De Keylab 49 en 61 MkII lijken op de Keylab Essential-modellen, en vanwege de toevoeging MkII denk je aan een opvolger hiervan, maar dat zit iets anders. De Mark II is eigenlijk een uitgebreidere versie van de Keylab Essentials, die ook in het assortiment blijven. Wat ons betreft had deze controller ook de toevoeging 'Pro' kunnen krijgen in plaats van MkII, omdat dit de verschillen beter duidelijk maakt en ook het prijsverschil verklaart.

We hebben de Keylab Essential en de 61 MkII naast elkaar gebruikt, en de MkII is twee keer zo zwaar als zijn goedkopere broer, omdat hij in stevig metaal is uitgevoerd. Ook het klavier is van een heel andere kwaliteit en speelt een stuk minder licht dan dat van de Keylab Essential. Je hebt hier echt iets

onder je vingers, en het klavier ondersteunt bovendien aftertouch. Verder heeft de Keylab MkII twee keer zoveel aanslaggevoelige pads met polyfone aftertouch. Dat laatste komt bij klavieren niet veel meer voor, maar bij pads is het een zinvolle toepassing, omdat channel aftertouch voor alle pads tegelijk zou gelden, en dat is eigenlijk nooit bruikbaar. Voor gebruikers met een modulaire analog systeem is er ook goed nieuws: een cv-ingang, cv- en gate-uitgangen, en twee mod-uitgangen (ook met conversie van en naar midi).

Modificeerbaar

Keylab werkt met drie hoofdmode's. De eerste mode is bedoeld voor het werken met het bijgeleverde Analog Lab 3, waarvoor later meer. De tweede mode is voor directe bediening van een aantal daw's. Zo zijn er presets voor Live, Cubase, Logic, Pro Tools, Studio One en Reaper, en ook de controller-standaarden mpu en hui worden ondersteund. Dit zijn protocollen die je met een aantal andere programma's kunt gebruiken. Je kunt

info

- **prijs excl:**
Keylab MkII 61 € 499,-
Keylab MkII 49 € 449,-
Analog Lab ook afzonderlijk te koop € 149,-
- **distributie:**
Pro Media Connect,
0252 629365
- **internet:**
www.promediaconnect.nl
www.arturia.com

op deze manier bijvoorbeeld het transport-paneel van je daw bedienen, maar ook tien andere veelgebruikte functies, zoals tracks op Solo, Mute, Record Standby zetten of de automatisering in- en uitschakelen.

De derde mode is User mode, waarin je Keylab kunt laten doen wat je zelf wilt en het een universele usb/midi-controller wordt die je met alle midisoftware kunt gebruiken. Je hebt hiervoor tien presets met elk drie banken waarin je voor alle knoppen en faders eigen functies kunt instellen. Dat kan op het instrument

Met de knoppen van de Keylab kun je door de gigantische voorraad presets bladeren

zelf, maar nog comfortabeler werkt het in de Arturia Midi Control Center software, waar je ook presets voor diverse doeleinden kunt opslaan en zo meerdere banken kunt beheeren.

Andere onmisbare knoppen op een controller als de Keylab zijn bijvoorbeeld, octavering omhoog en omlaag, transpose, midikanaalkeuze en natuurlijk de negen faders, negen draaiknoppen en druktoetsen om allerhande functies in de software te besturen. Natuurlijk zijn er ook de pitchbenden modulatiewielen, maar die hadden van mij wel wat groter mogen zijn. Nu komen ze een beetje knullig over, en bij de 61-toetsenversie zitten ze ook boven het klavier in plaats van ernaast.

Keylab MkII heeft een blok met zestien pads die je niet alleen voor het verzenden van midi note-gegevens kunt gebruiken. Je kunt er ook akkoorden onder programmeren, of je kunt er midi program changes mee verzenden. Zo kun je in de Chord Transpose mode onder elke pad een akkoordtype opslaan, wat je met de toetsen op het klavier naar de gewenste toonhoogte kunt transponeren.

Synths en presets

Bij Keylab MkII krijg je er ook verschillende softwarepakketten bij. Allereerst Analog Lab en Piano V van Arturia zelf, en daarnaast Ableton Live Lite, waarmee je meteen een daw tot je beschikking hebt. Analog Lab 3 is

het oordeel

- + robuuste vormgeving en klavier
- + Analog Lab met meer dan 6.000 sounds
- + analoge cv-aansluitingen
- kleine modulatie/pitchbend-wielen

specificaties

- gespecialiseerde en universele midi-controller
- integratie met modulaire synthesizers via cv-input en 4 outputs (cv, gate, mod 1, mod 2)
- track/transport-bediening voor de bekendste daw's en twee mpu- en hui-universele protocollen
- bladeren en sorteren van Analog Lab 3 presets
- 49 of 61 semigewogen aanslaggevoelige toetsen met aftertouch
- pitchbend/modulatiewielen
- 3 banken met 9 toewijsbare knoppen, faders en rgb-knoppen, voorgeprogrammeerd om te werken met Analog Lab
- 3-instrumenten
- 16 verlichte aanslaggevoelige rgb-pads met polyfone aftertouch
- Chord mode met groot aantal akkoorden (ook zelf programmeerbaar)
- Midi Control Center software om alle instellingen te beheeren
- inclusief Analog Lab, Ableton Live Lite en Piano V software